

vil give en Lov derom, maa man affatte den saaledes, at den rammer de Folk, der tilhøre Menigheden og ikke dem, der staa uden for den. Det, mener jeg, er den Vej, man har at gaa, men saaledes foresliger Lovforslaget ikke, og saaledes som det foreligger, kan jeg ikke give det min Stemme. Jeg vil derfor i Eghed med det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Det. Hansen) stemme mod Overgangen til 2den Behandling.

Mhlefeldt-Laurvig: Jeg er ganske uenig i den Opfattelse, den sidste ærede Taler gjorde aelbende, og maa slutte mig til de ærede Medlemmer, der anbefale Lovforslaget, idet det i de fleste Henseender forekommer mig at være et udmærket godt Lovforslag, smukt gennemarbejdet, og naar det bliver til Lov, er det min Overbevisning, at den vedkommende Lov ogsaa vil blive til Velsignelse for Kjøbenhavn. Thi der er ingen Tvivl om, at der er et Misforhold til Stede her, idet der er for faa Kirker og for faa Præster, og naar det er Tilfældet, er der ikke nogen Tvivl om, at man ogsaa bør gaa til at søge at skaffe tilstrækkeligt haade af Kirker og Præster her i Byen. Jeg kan derfor fuldstændig slutte mig til Lovforslaget, men maa kun haabe paa et Par Ændringer særlig til §§ 24, 36 og 38. Hvis det ærede 4de Medlem fra 6te Kredts (Skefted) havde udtalt sig skarper og bestemt, havde jeg ikke bedet om Ordet, men det forekommer mig at, staaende særlig paa et Landbrugsstandpunkt, tør jeg ikke lade Lovforslaget gaa videre, inden jeg har ytret mig noget om det. Som konservativ forekommer det mig, at det ikke kan være rigtig at komme ind paa disse absolut ny Veje, som Lovforslaget kommer ind paa. Naar vi se paa §§ 24, 36 og 38, vil man se, at der skal gives store Tilskud af Statskassen, dels aarlig, dels en Gang for alle, Tilskud, som det forekommer mig, ikke er rigtig at yde, idet man som sagt derved kommer ind paa Veje, som jeg ikke kan tilraade det ærede Ting at vandre ad. Det kan jo ikke nægtes, at der gives et Præcedens for Udgifterne paa § 36, idet der tidligere har været ydet Bidrag fra Statskassen til Opførelse af Kirker, men man maa huske paa, at det kun har været i fattigere Kommuner, og da ingen vil kalde Kjøbenhavns ellers Frederiksberg Kommuner fattige Kommuner, da de tværtimod ere Landets rigeste, forekommer det mig, at der heller ikke er Grund til at tilraade en Udgift som den her foreslaede. Men det, jeg aldeles bestemt vil fraraade, er, at man gaar ind paa § 24, hvorefter der skulde udbetales et aarligt Bidrag af Stats-

kassen til den Fælleskasse, som der er Tale om i Paragraffen. Her kommer man ganske uden for, hvad der har været Skik og Brug. Der har aldrig før været Tale om at yde den Slags Bidrag. Flere Steder, særlig i Provinsbyerne, trænges der vist meget stærkt til Hjælp; men man har ikke hidtil tænkt paa, at man i saa Henseende kunde saa Hjælp af Staten. Paa Landet maa man fuldt ud selv bære de Byrder, som følge af Kirkerens Vedligeholdelse m. v. Har der været Tale om at bygge et nyt Kapel eller en ny Kirke, har man taet Pengene fra Præsteskaldene og paa anden Maade ved privat Hjælp søgt at saa Bygningen opført. Man har hidtil ikke anmodet om Statens Hjælp undtagen i saa Tilfælde, hvor Kommunen har været for fattig til at gøre det. Jeg tror ogsaa, at vi derigennem ville komme til meget farlige Konsekvenser; thi, som jeg bemærkede for et Øjeblik siden, der er mange Rådskommuner, der ere meget vanskelig stillede, og man hører meget hyppig fra Præster og Menighedsraad Klager over, at Kirkerne have saa vanskeliglikt ved at komme igennem, at man næsten ikke kan forstaa, hvorledes de gøre det. Og der er ikke nogen Tvivl om, at der er flere større Provinsbyer, Aarhus eller Odense f. Eks., som kunne ønske at saa flere Kirker, men jeg tror ikke, at der hidtil har været Tale om at gaa til Staten; man har ment, at naar man vilde have ny Kirker, maatte man bygge dem selv. Jeg hører ikke til dem, der mene, at Landbruget skal kræve særlig stærk Hjælp fra Staten, saaledes, som det sker i vore Nabolande — vi ved jo, at i Tyskland og i Sverige ydes der Landbruget meget stor Hjælp gennem Toldbeskyttelse. Jeg tror, at Landbruget saa vidt som muligt maa passe sig selv, og med Guds Hjælp skal det ogsaa staa igennem de for Øjeblikket meget vanskelige Tider. Men det, der maa kunne fordres under Forhold som de nuværende, hvor Landbruget maa kæmpe en meget svær og vanskelig Kamp, er, at der ikke lægges ny Byrder paa det, og det kan ikke nægtes, at et Lovforslag som dette, hvor der fordres store Udbetalinger af Staten til at opbygge Kirker og for at yde Hjælp til Fælleskassen, ikke er andet end at lægge Stattebyrden for Kjøbenhavns Beboere over paa hele Landet, saaledes at derigennem Landboerne og Provinsboerne i det hele taet komme til at yde større Stat end hidtil. Ganste vist er det ikke store Øbelsler, her er Tale om, men det, jeg vilde imødegaa, er blandt andet en Udtalelse af det ærede 4de Medlem for 6te Kredts (Skefted), der nævnte, at han ikke var ængstelig for